

BYROMSMØBLER OG UTSTYR

TEMAHEFTE **BJØRVIKA** / 2007

Bjørsvika Infrastruktur A/S

BJØRVIKA

1. udgave	20.03.07	Gehl Architects Bjørbekk & Lindheim SLA	HS, LS & LJL JB & LL HBM	
1. revision	nov. 2007	Gehl Architects	LJL	Forside, tekst, opdatering fotos
REV.	DATO	UDARBEJDET / REVIDERET	SIGNATUR	REVISIONSOMFANG

Konsulenter

Gehl Architects Aps
Gl. Kongevej 1, 4 tv
1610 København V
Danmark

GEHL ARCHITECTS
URBAN QUALITY CONSULTANTS, COPENHAGEN

Partner: Helle Søholt, Arkitekt MAA
Prosjektkordinator: Lin Skaufel, Arkitekt MAA
Prosjekt arkitekt: Lærke Jul Larsen, Arkitekt MAA

&

Bjørbekk & Lindheim AS
Landskapsarkitekter MNLA
Sagveien 23a
0459 OSLO

Bjørbekk & Lindheim AS
Landskapsarkitekter MNLA

Partner: Jostein Bjørbekk, Landskapsarkitekt MNLA
Prosjekt arkitekt: Line Løvstad, Landskapsarkitekt MNLA

&

SLA A/S
Værkstedsmagasinet
Refshalegade A153
1432 København K
Danmark

SLA

Partner: Hanne Bruun Møller, Arkitekt MAA

FORORD

Som vedlegg til reguleringsplanen for Bjørvika – Bispevika – Lohavn ble det utarbeidet Designhåndbok. Designhåndboken videreutvikler de kvalitetskrav som er stilt i reguleringsbestemmelsene til utforming av bydelen. Det ble dessuten forutsatt at det skulle utarbeides temahefter som utdyper de hovedtemaer Designhåndboken behandler. Grunneiernes felles utviklingsselskap Bjørvika Utvikling AS med sitt datterselskap Bjørvika Ifrastruktur AS, har fått ansvaret for utarbeidelsen av temaheftene, så vel som videreutvikling av Designhåndboken.

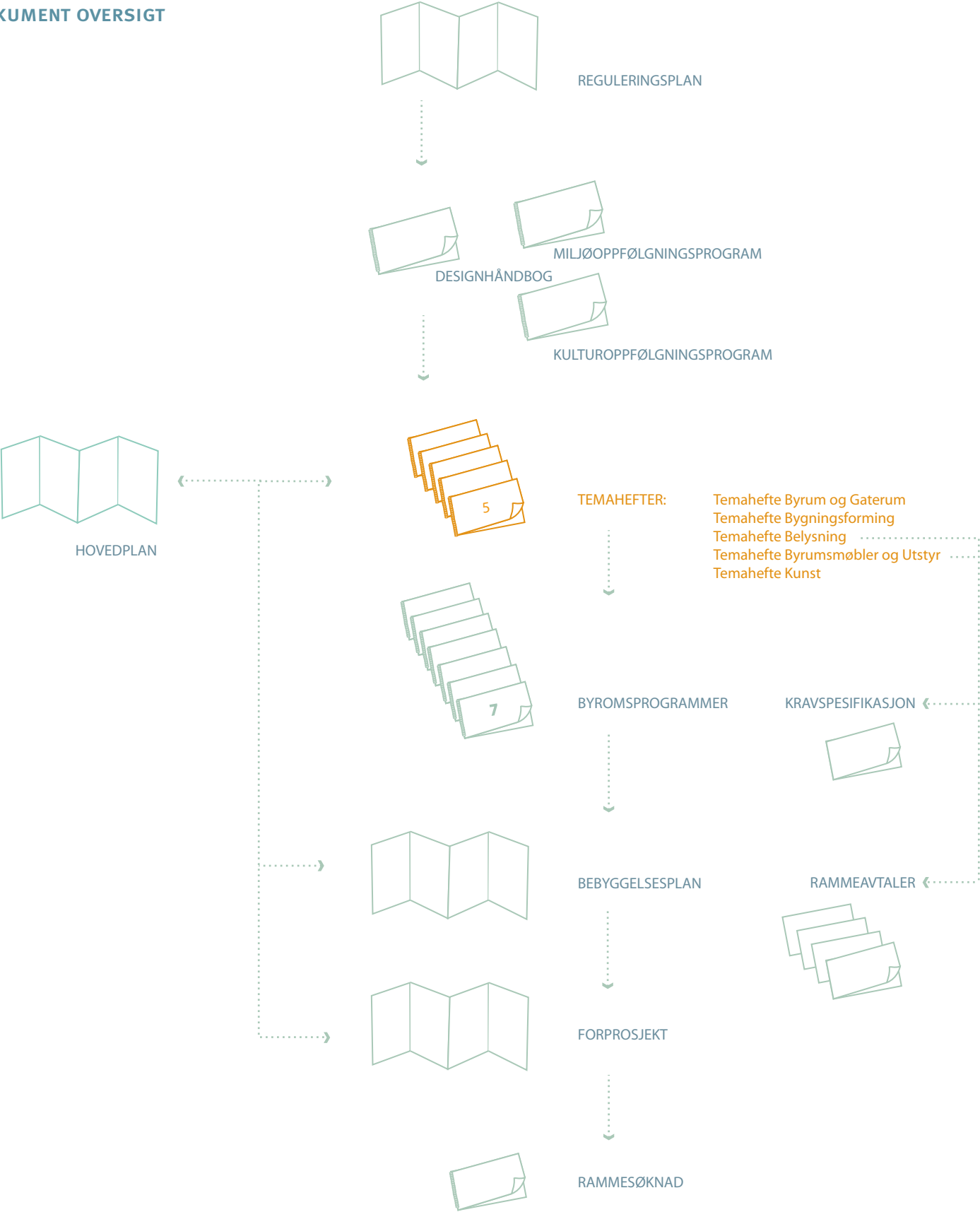
Det foreliggende temaheftet om byromsmøbler og utstyr inngår i en serie temahefter som alle har det til felles at de skal være til hjelp og inspirasjon for alle som arbeider med utforming av offentlig tilgjengelige by- og gaterom. Heftet beskriver prinsipper for bruk og utvelgelse av byromsmøbler og utstyr, og presenterer en oversikt over og eksempler på de ulike elementer som anvendes i de offentlige rom. Enkelte elementer som er en del av et gjennomgående system for hele Oslo benyttes også i Bjørvika. Andre elementer er spesielle for bydelen og er med på å gi den en egen identitet.

I Bjørvika er det lagt til grunn en ambisjon om at byrommene og deres innhold skal gi føringer til og påvirke utformingen av den omkringliggende bebyggelse med tilhørende uterom. Intensjonen er derfor at disse elementene også skal være tilgjengelige for de ulike private utbyggere i de uterom som publikum inviteres inn i, og i de private uterom, så langt det er ønskelig og hensiktsmessig.

Hensikten med temaheftet er først og fremst å inspirere alle dem som deltar i prosessen med utforming og innredning av by- og gaterom med møbler og utstyr. Heftet er en programerklæring fra Bjørvika Utvikling om kvalitet og omtanke som legges til grunn for utforming og plassering av møbler og utstyr i de offentlige rom. Det henvender seg ikke bare til arkitekter og landskapsarkitekter, men vel så mye til byggherrer og entreprenører, ikke minst for de utemiljøer som ligger utenfor Bjørvika Utviklings ansvarsområder, samt alle som deltar i kvalitetssikringen av prosjektene.

Heftet bør sees i sammenheng med temaheftene "Bygninger", "Byrom og gaterom", og "Belysning"

DOKUMENT OVERSICHT

INDHOLD

MÅLSÆTNINGER FOR BYRUMSUTSTYR	06
KONCEPTER/ STRATEGIER:	
HIERARKI I BYRUM, MØBLER OG UTSTYR	010
BYRUMSMØBLER OG UTSTYR I ALLMENNINGENE	012
BYRUMSMØBLER OG UTSTYR PÅ HAVNEPROMENADEN	014
BYRUMSMØBLER OG UTSTYR I GATER	016
DELTEMAER:	
OVERSICHT OVER BYRUMSMØBLER OG UTSTYR	020
BENKER OG SITTEMULIGHEDER	022
BELYSNINGS MASTER	026
PULLERT & SYKKELSTATIVER	028
REKKVERK & FOTGJENGERBROER	030
AVFALLSBEHOLDERE	034
TRAFIKKSKILT, GATENAVNSSKILT, INFORMATIONSSKILT	036
TREOMRAMMING & TREGRUBERIST	038
CAFÉ MØBLER, INNHEGNINGER, BLOMSTERURNER	040
LESKUR, BYSYKKEL, AVISKIOSK, TOALET,	042
TEKNISKE ANLEGG	044
SLUKRIST & KUMLOKK	045
INTERAGERENDE BYROMSMØBLER	046
INDKØB	048
DRIFT OG VEDLIKEHOLD	052

MÅLSÆTNINGER FOR BYRUMSMØBLER OG UTSTYR

Byrumsmøblerne og udstyret i Bjørvika skal understøtte bydelens identitet og karakter. Byrumsutstyret skal være med til at binde områdets mange forskellige byrum sammen.

Byrumsutstyret skal være moderne og funktionelt. Elementernes udseende skal både harmonerer med det øvrige byrumsutstyr i Oslo, og kommunikerer en særlig Bjørvika identitet.

Når der i det følgende skrives 'byrum' uden nærmere specifikation, menes både Allmenninge, havnepromenade og gader.

UNDERSTØTTER BYLIVET

INVITERER ALLE

- Byrumsutstyrets placering og elementer skal være lettilgængelige for alle aldersgrupper og for mennesker med særlige behov.
- Byrumsutstyrets design og placering skal tilgodese retningslinierne for 'universel udformning' (Se 'Temahæfte for Byrum og Gaderum').

PLACERING UNDERORDNER SIG AKTIVITETER

- Byrumsutstyrets udvalg og placering bør understøtte livet og må ikke 'stå i vejen' for de aktiviteter, der skal foregå i byrummet.
- Placeringen af byrumsutstyret skal tage hensyn til både generelle færdselslinier og rekreative opholdsmuligheder.

VARIERE OPHOLD

- Det bør medtænkes, at byrumsutstyret kan anvendes til forskellige aktiviteter.
- Byrumsmøbleringen skal give mulighed for både stille stunder og fællesskab med andre.

TILPASSET DEN MENNESKELIG SKALA

KOMMUNIKERE BYMILJØ

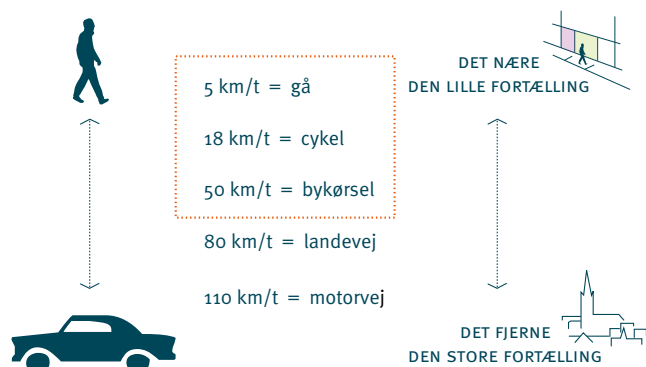
- Byrumsutstyrets placering og mængde skal kommunikere 'bymiljø' til både bilister og fodgængere.
- Byrumsutstyrets skal i sin størrelse/skala udtrykke et menneskeligt bymiljø.
- Byrumsutstyrets udformning og placering bør øge følelsen af tryghed.

UDGANGSPUNKT I MENNESKETS BEHOV

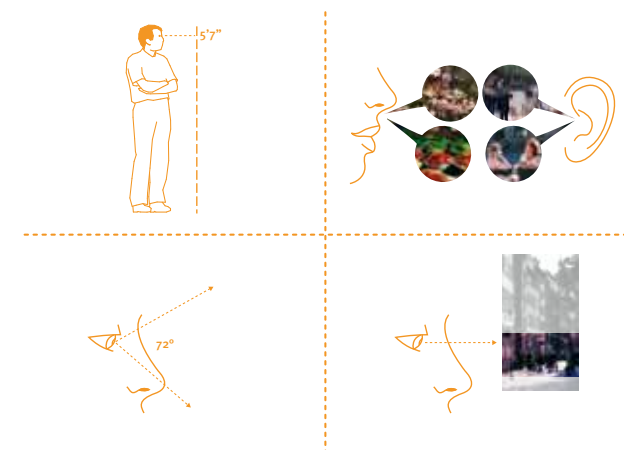
En fodgænger bevæger sig med ca. 5 km/timen. Denne hastighed giver mulighed for at opleve detaljer og sanseindtryk, man ikke oplever, når man kører bil.

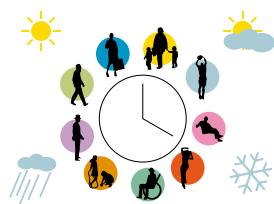
- Byrumsmøblernes størrelse og placering skal tage sit udgangspunkt i fodgængerens.
- Byrumsutstyret skal gennem godt design øge detaljeringen i byrummene, og derved tilføre flere sanseoplevelser.
- Byrumsmøblernes design skal være ergonomisk.

> AT SE OG AT OPLEVE - ET SPØRGSMÅL OM HASTIGHED OG TID

> DE MENNESKELIGE SANSER

HENSYNTAGEN TIL KLIMA

HENSIGTSMÆSSIG PLACERING

- Byrumsmøblerne bør placeres med omtanke i forhold til læ/vind, sol/skygge og lys/mørke over året og døgnet.

HENSIGTSMÆSSIGE MATERIALER

- Byrumsudstyrets materialer skal tage udgangspunkt i de klimatiske forudsætninger.
- Materialerne skal være robuste og hensigtsmæssige i forhold til klima, brug og vedlikehold.
- Materialerne skal være behagelige at sidde på og berøre ved både høje og lave temperaturer.

UNDERSTØTTER BYRUMMENES KARAKTER

VELINTEGRERET I BYRUMMET

- Byrumsudstyret skal være velintegreret i byrummene.
- Byrumsudstyrets placering og udvalg skal tage udgangspunkt i det enkelte byrums identitet, karakter og brug.
- Byrumsudstyrets placering og mængder skal bevare byrummenes intentionen om åbenhed og udsyn.

BALANCE MELLEM KOMMERCIELT OG OFFENTLIGT

- I Bjørvika bør det efterstræbes, at der skabes en god balance mellem spændende kommercielle tilbud og gode offentlige udfoldelses muligheder.
- Kommercielt byrumsudstyr - café møbler, skiltning mv. - bør tilpasses det omgivende byrum på harmonisk vis.

(se 'Skilt- og reklameplan for Oslo, Plan- og Bygningsetaten, 2006)

SKULPTUREL OG KUNSTNERISK

- kunst bør være en integreret del af byrumsoplevelsen, og skulpturelle elementer, der kan bruges aktivt (f.eks. at sidde på, lege på osv) er eftertragtede. (se Temahefte Kunst)
- Nogle byrumsmøbler bør have en skulpturel og kunstnerisk karakter, for at spille sammen med den skulpturelle udformning af byrummene (f.eks. Allmenningene).

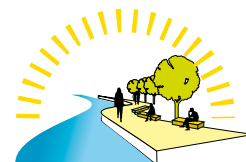
DET SÆRLIGE OG DET VELKENDTE

PÅ BYNIVEAU

- Bjørvika skal både fremstå som en selvstændig bydel og samtidig være en integreret del af Oslo. Byrumsudstyret bør derfor være en blanding af særligt Bjørvika byrumsudstyr og genkendeligt byrumsudstyr fra det øvrige Oslo.

PÅ BYDELSNIVEAU

- Byrumsudstyret i Bjørvika skal fremstå sammenhængende, og det skal design og materialemæssigt være i familie.
- Nogle byrumsmøbler bør forefindes i flere typer, så der er mulighed for en variation indenfor bydelen.
- høj standard og god kvalitet bør være gennemgående for byrumsmøblerne i hele Bjørvika. Udbyggere bør derfor som minimum følge samme standard.

FREMTIDSORIENTERET OG VISIONÆRT

MILJØ

- Byrumsudstyret bør skabe rum for fremtidens behov.
- Byrumsudstyrets udformning, materiale valg og fremstillingsmåde bør være bæredygtig.
- Interaktivt design bør anvendes om muligt og med en målsætning om at være energibesparende.

INNOVATIVE LØSNINGER

- Byrumsudstyret bør være på forkant med interaktivt design for svagsynede, blinde og rullestolsbrugere.
- Dele af byrumsmøblerne bør være aktivitetskabende gennem interaktion for alle brugergrupper.
- Lys, lyd og varme kan indtænkes i byrumsudstyrets design, såfremt det gøres på en miljøvenlig måde.

KONCEPTER / STRATEGIER

HIERARKI I BYRUM, MØBLER OG UTSTYR

BYRUMSUTSTYRET I BJØRVIKA

HOVEDIDÉ

Det er centralt i konceptet for Bjørvika, at udformningen af selve byrummene skaber områdets identitet.

I byrummene skaber byrumsutstyret kun en del af byrummenes identitet, men er alligevel afgørende for, hvordan byrummene vil opleves. Byrumsutstyret skal derfor underordne sig den overordnede idé for det enkelte byrum.

Byrummene i Bjørvika er inddelt i et hierarki. Byrumsutstyret bør tage udgangspunkt i og understrege dette hierarki.

KRYDSNINGSPUNKTER

Krydsningspunkter og overlap mellem de forskellige typer af byrum (Allmenningene, Havnepromenaden og Gater) søges simplificeret ved at have gennemgående byrumsutstyr i hele Bjørvika.

GENNEMGÅENDE BYRUMSUTSTYR

Af hensyn til enkelhed, overskuelighed, drift og vedlikehold er hovedvægten af utstyret det samme i Allmenningene, på Havnepromenaden og i gaterummene. Særlige kategorier af Byrumsutstyr kan dog varieres, da disse anses for afgørende for byrummets identitet og anvendelse. Dette vil blive behandlet senere (se s. 20).

STRATEGI

Strategierne for byrumsutstyrets rolle i henholdsvis *Allmenninge*, *Havnepromenade* og *Gater* vil blive gennemgået i det følgende.

HIERARKI OG IDENTITET >>

1. ALLMENNINGE

Allmenningene er områdets mest identitetsskabende rum, og de vigtigste i forhold til rekreativt byliv.

I Allmenningene er friheden i anvendelsen af det fælles Bjørvika *byrumsutstyr* størst - sammenlignet med anvendelsen i havnepromenade og gader.

2. HAVNEPROMENADE

Havnepromenaden skal opleves som et sammenhængende forløb.

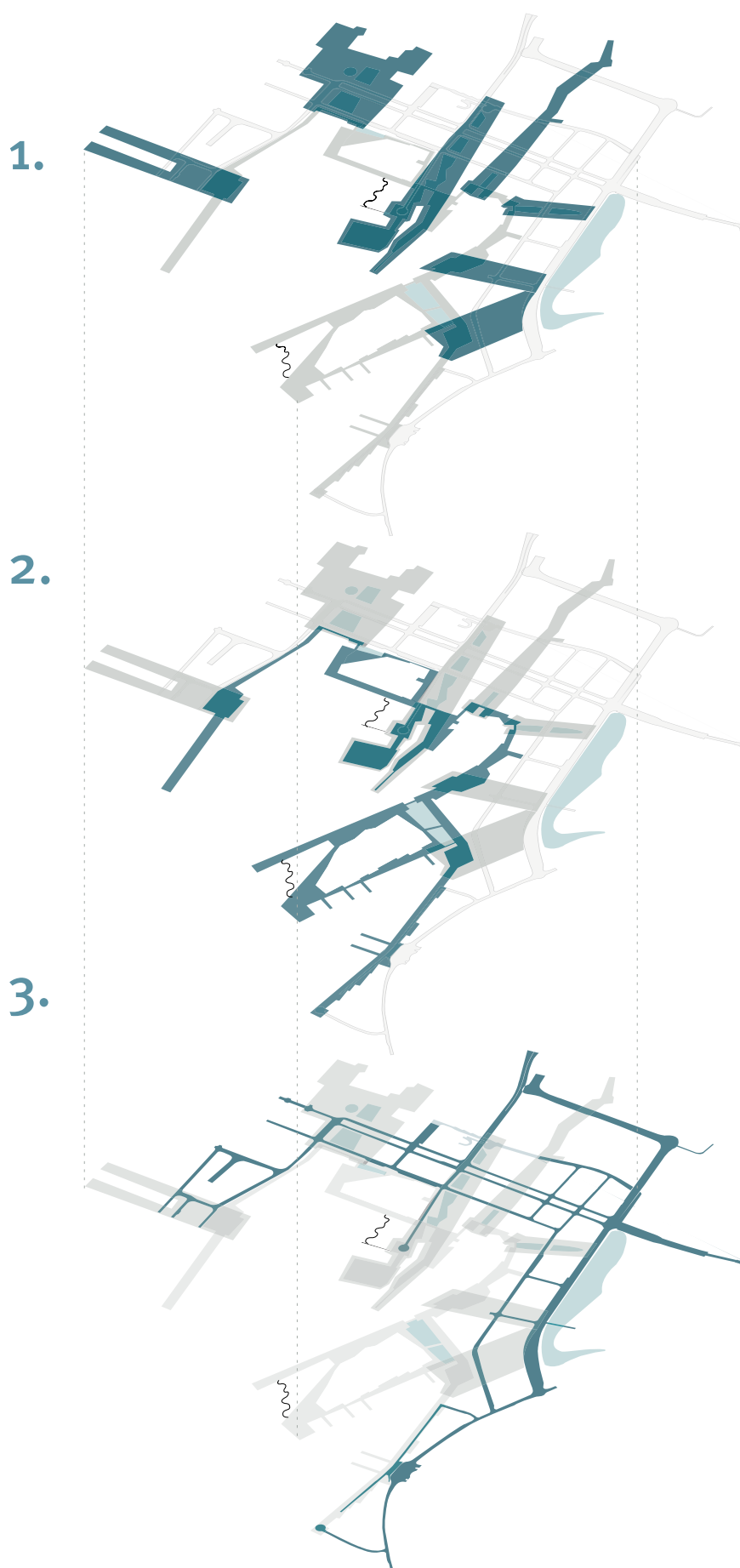
Byrumsutstyret på Havnepromenaden bidrager til at skabe en fornemmelse af et sammenhængende forløb.

3. GADER

Gaderne i Bjørvika skal opleves som et sammenhængende netværk.

Byrumsutstyret er ensartet i alle gader, men mængden varierer. Der er en udbredt styring af, hvilket byrumsutstyr der anvendes.

HIERARKI I BYRUM, MØBLER OG UTSTYR

BYRUMSMØBLER OG UTSTYR I ALLMENNINGENE

STRATEGI FOR ALLMENNINGENE

IDENTITETSSKABENDE FOR BJØRVIKA

Allmenningene er Bjørvika's mest identitets-skabende byrum, og de vigtigste i forhold til re-kreativt byliv.

Allmenningene har hver sit unikke tema og landskabsarkitektoniske udtryk, der er valgt efter kontekst, beliggenhed, og aktiviteter. Nogle af Allmenningene kan i sig selv opleves som kunstværker, og dele af møblementet udformes så de får skulpturel karakter.

Byrumsutstyret i Allmenningene skal understøtte disse overordnede idéer.

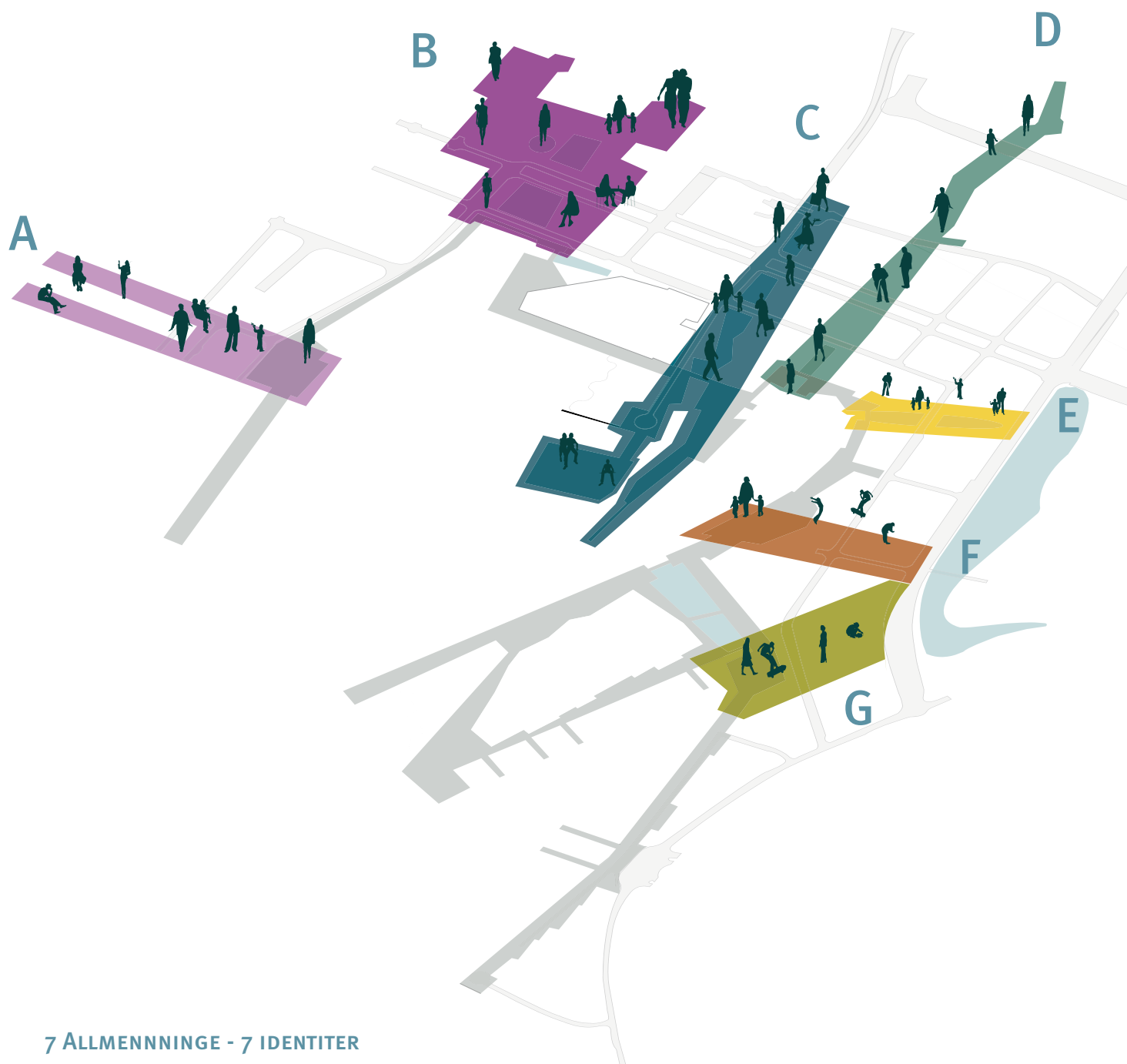
STEDSSPECIFIK

Friheden i anvendelsen af byrumsutstyr er størst i Allmenningene, for at gøre det muligt at skabe 7 unikke byrum.

Innovativ terrænbearbejdning er central i Allmenningene. Ideen bag den landskabelige bearbejdning i Allmenningene er, at siddemuligheder mm. kan indarbejdes i terrænet.

Placeres egentlige byrumselementer/objekter skal disse dog være i overensstemmelse med det øvrige byrumsutstyr i Bjørvika.

BYRUMSMØBLER OG UTSTYR I ALLMENNINGENE

7 ALLMENNINGE - 7 IDENTITER

Byrumsutstyret i Allmenningene skal henge tæt sammen med hver enkelt Allmennings identitet, og det byliv man ønsker at skabe.

Nedenfor opridses Allmenningenes identitet, for mere uddybet gennemgang af hver enkelt Allmenning henvises til 'Temahæfte om byrum og gaterum' og til diverse 'Byrumsprogrammer' (udarbejdet af Gehl Architects for Bjørvika Infrastruktur).

A. FESTNINGSALLMENNINGEN
Kunst og fortællingernes rum.

B. OPERAALLMENNINGEN
Stort internationalt event rum

C. AKERSELVA
Aktivt - rekreativt rum

D. STATIONSALLMENNINGEN
Dynamisk og intenst bevægelses rum

E. BISPEKILEN
Lokalt og mangfoldigt forbindelses rum

F. KONGSBAKKEN
Lokalt opholds og rekreations rum

G. LOALLMENNINGEN
Fælles rum for institutioner, boliger og bådaktiviteter.

BYRUMSMØBLER OG UTSTYR PÅ HAVNEPROMENADEN

STRATEGI FOR HAVNEPROMENADE

BYRUMSUTSTYR BINDER PROMENADEN SAMMEN

Havnepromenaden og kajkanten er Bjørvika's sammenhængende forløb langs vandet.

En stor kvalitet ved Havnepromenaden er, at den bevæger sig igennem forskellige havnemiljøer. Udfordringen er, at få promenaden til at fremstå som et kontinuerligt forløb gennem disse varierede bymiljøer.

Byrumsutstyret på Havnepromenaden skal være med til at gøre promenaden til et sammenhængende forløb.

HAVNEPROMENADEN OG DE 3 VIGE

Byrumsutstyret skal opleves kontinuerligt placeret, men skal samtidig tilgodese aktiviteterne i de tre vige. Havnepromenaden er et rekreations område, og byrumsutstyret skal understøtte de aktiviteter og opholdsmuligheder, der præger hver enkelt vig.

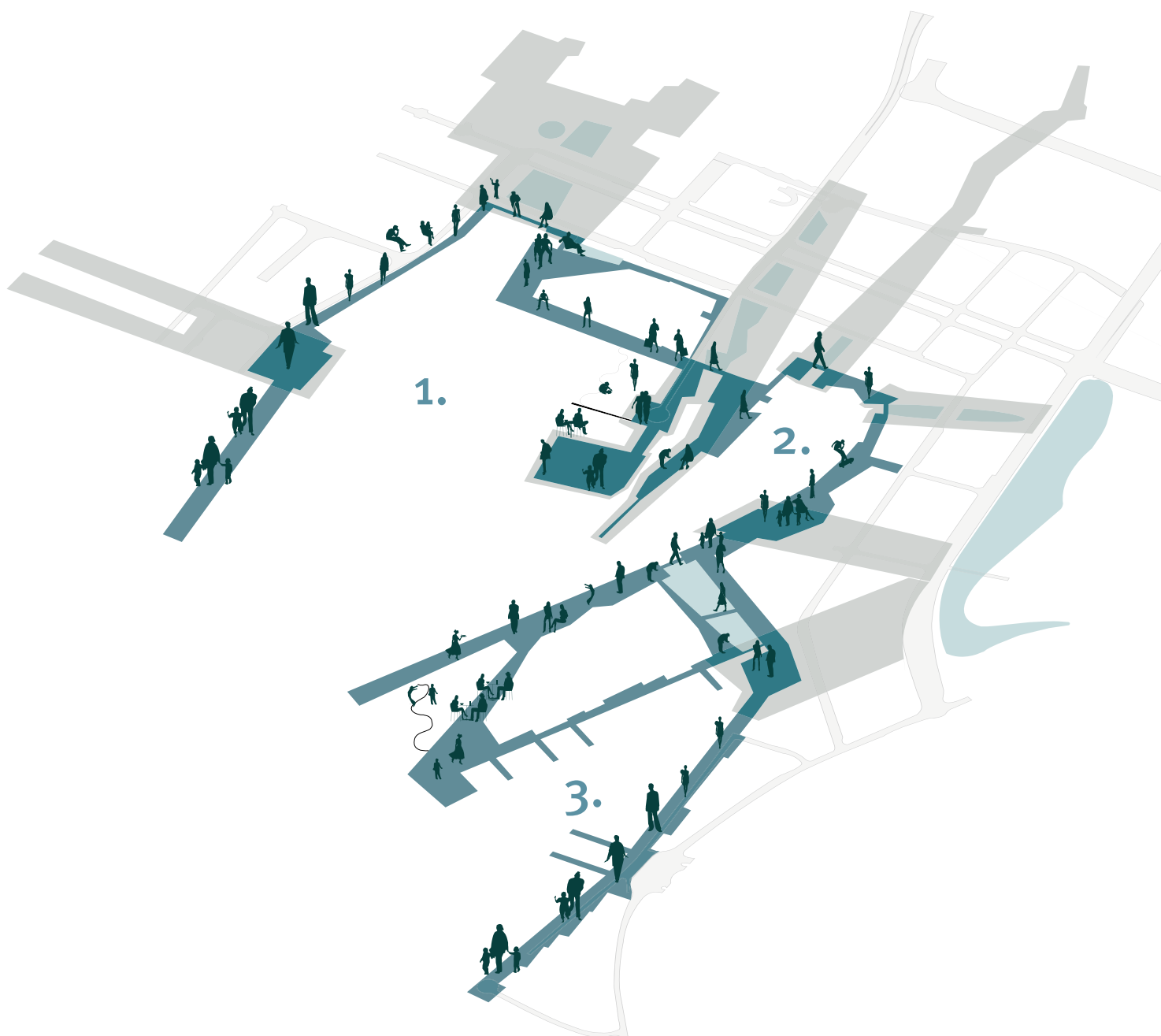
MØDET MED VAND

Havnepromenaden og kajkanten er Bjørvika's møde med fjorden. Vandets herlighedsværdi skal dyrkes og byrumsmøblerne skal invitere til behageligt ophold ved vandet.

SÆRLIGE ELEMENTER

Særlige kategorier af byrumsutstyr foreslås unikke for havnepromenaden, men størstedelen af byrumsutstyret er 'Bjørvika standard'.

BYRUMSMØBLER OG UTSTYR PÅ HAVNEPROMENADEN

3 VIGE MED FORSKELLIGE AKTIVITETER

1. BJØRVIKA

Bjørsvika er det åbne og prominente område, som huser Operaen og Stationen, og som også skal kunne bruges til store events.

Byrumsutstyret skal være fleksibelt, så det både passer til den daglige brug og store events.

2. BISPEVIKA

Bispevika er det kommercielle, rekreative område. Et livligt forløb med både caféer, restauranter og boliger.

Byrumsutstyret bør understøtte denne aktivitet, og tilbyde gode offentlige opholdsmuligheder som en pendant til de kommercielle.

3. LOHAVN

Lohavn er domineret af boligliv.

Byrumsutstyret skal være til glæde for både de promenerende gæster, og for det lokale liv, der udspiller sig mellem boligerne og vandet.

BYRUMSMØBLER OG UTSTYR I GATER

STRATEGI FOR GATER

BYGATER

Bjørvika er porten til Oslo.

Bjørvika skal opfattes som en integreret del af Oslo's bymiljø, og overgangen fra indfartsveje til indre by skal markeres tydeligt i gaterummene. Gaterne i Bjørvika skal derfor have kvaliteter, man kender fra gode bygater. Disse kvaliteter vil opleves via gaternes profil, lav kørehastighed og gennem valg af byrumsutstyr. Byrumsutstyret skal formidle et attraktivt bymiljø.

KOLLEKTIV TRAFIK, CYKLISTER OG GÅENDE

Et velfungerende bymiljø baserer sig på en god balance mellem fodgængere, cykler og biler, og dette bør opleves tydeligt i gaterummene i Bjørvika. Byrumsutstyret i gaterne skal i forhold til udvalg, placering og størrelse tilgodese ambitionen om høj prioritering af kollektiv trafik, cyklister og gående.

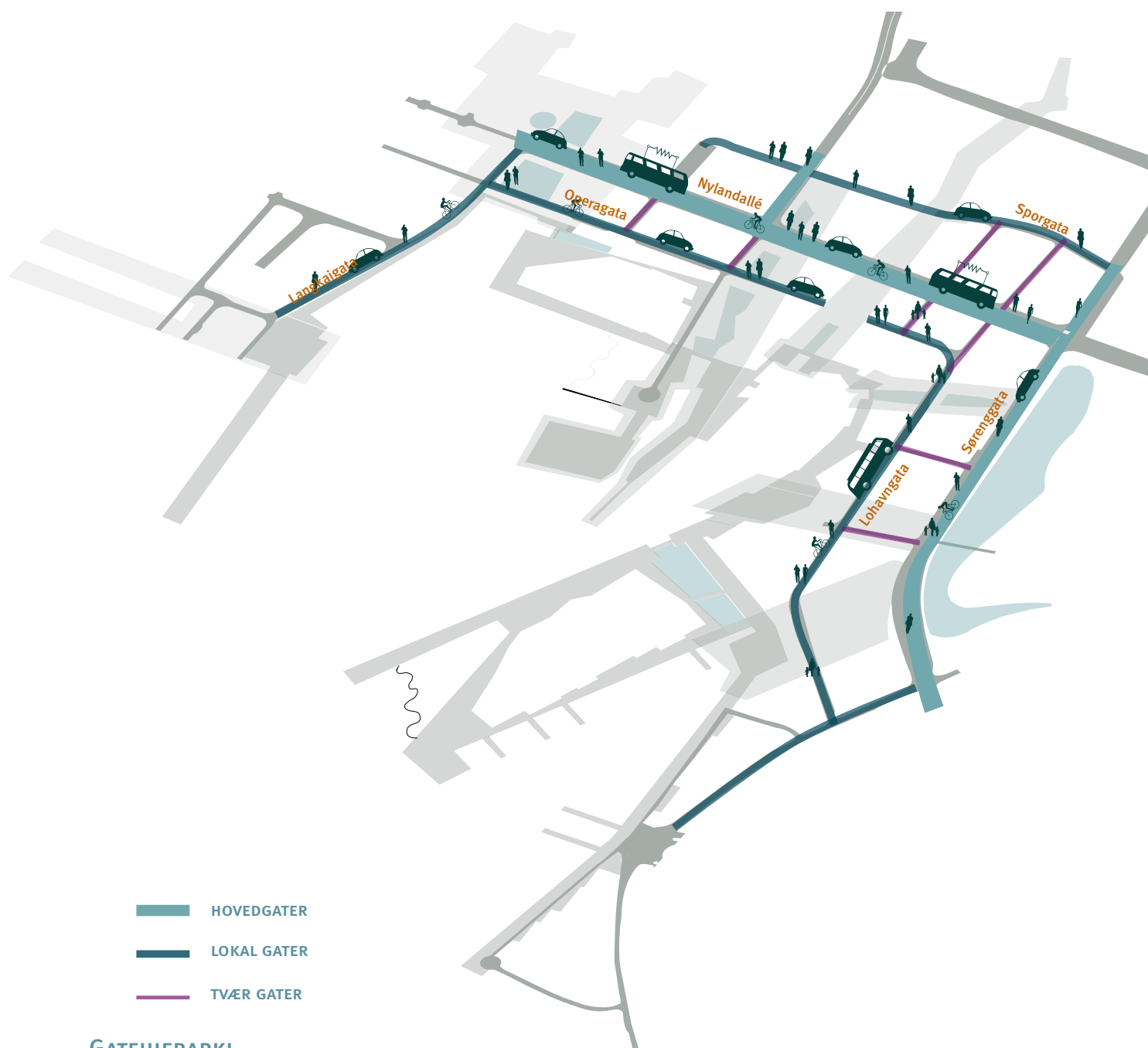
GENKENDELIGT OG SÆRLIGT BYRUMSUTSTYR

Gaterne hæfter sig på Oslo's eksisterende gatenet, og der bør via gaterne skabes en naturlig overgang til byens øvrige kvarterer. Byrumsutstyret i gaterne bør understøtte dette ved, at enkelte elementer er genkendelige fra Oslo's øvrige gater (f.eks. læskure, bycykler mv.).

Størstedelen af gaternes byrumsutstyr er dog 'Bjørvika standard', så man også ved gennemkørsel oplever at bevæge sig igennem en særlig bydel.

KONCEPTER / STRATEGIER

BYRUMSMØBLER OG UTSTYR I GATER

GATEHIERARKI

1. HOVEDGATER

Hovedgaterne er beplantede boulevarder og varetager den kollektive trafik. Nyland Allé er områdets primære gade, og dette bør kommunikeres både i gaderums design og i byrumsudstyret. Nyland Allé har markeret sykkelfelt. Gatens brede fortorve har en markeret møbleringszone.

Byrumsutstyret skal servicere hovedgaternes mange forskellige brugere, og det efterstræbes at byrumsutstyret skalamæssigt kommunikerer bymiljø.

2. LOKALGATER

Lokalgaterne er mindre gater, der løber parallelt med vandet og hovedgatene. Enkelte lokalgater varetager kollektiv trafik, og der er markeret sykkelfelt. Lokalgaternes fortorve har en markeret møbleringszone.

Byrumsutstyrets mængde og placering tilpasses disse lidt smallere gaterum, og bør understrege gatens mere lokale karakter.

3. TVÆRGATER

Tværgaterne løber alle ned til vandet og kan betragtes som korridorer for udsyn til vandet. Tværgaterne varetager ikke kollektiv trafik og har ikke afmærket sykkelfelt.

Byrumsutstyrets i tværgaterne er pga. gatens smalle profil og for at varetage udsynet holdt på et minimum.

A stylized, dark teal map of a coastal region, likely Deltemaer, is shown against a lighter teal background. The map features various landmasses, water bodies, and a network of roads or paths. The word "DELTEMAER" is printed in white, bold, uppercase letters across the lower portion of the map.

DELTEMAER

OVERSIGT BYRUMSMØBLER OG UTSTYR >>

'BJØRVIKA STANDARD' OG 'OSLO STANDARD'

Det foreslås at Byrumsmøbler og utstyr er en blanding af velkendt moderne utstyr fra det øvrige Oslo og en særlig Bjørvika serie af møbler og utstyr.

Den gruppe af utstyr, der i dette temahæfte omtales som 'Oslo standard' tager i høj grad udgangspunkt i 'Estetisk plan 2005 - Designhåndbog Oslo Sentrum' (Oslo Kommune)

Byrumsmøbler og utstyr som er særligt for Bjørvika kaldes 'Bjørvika standard'. Dette utstyr kan special designes til bydelen eller være eksisterende produkter fra diverse fabrikanter.

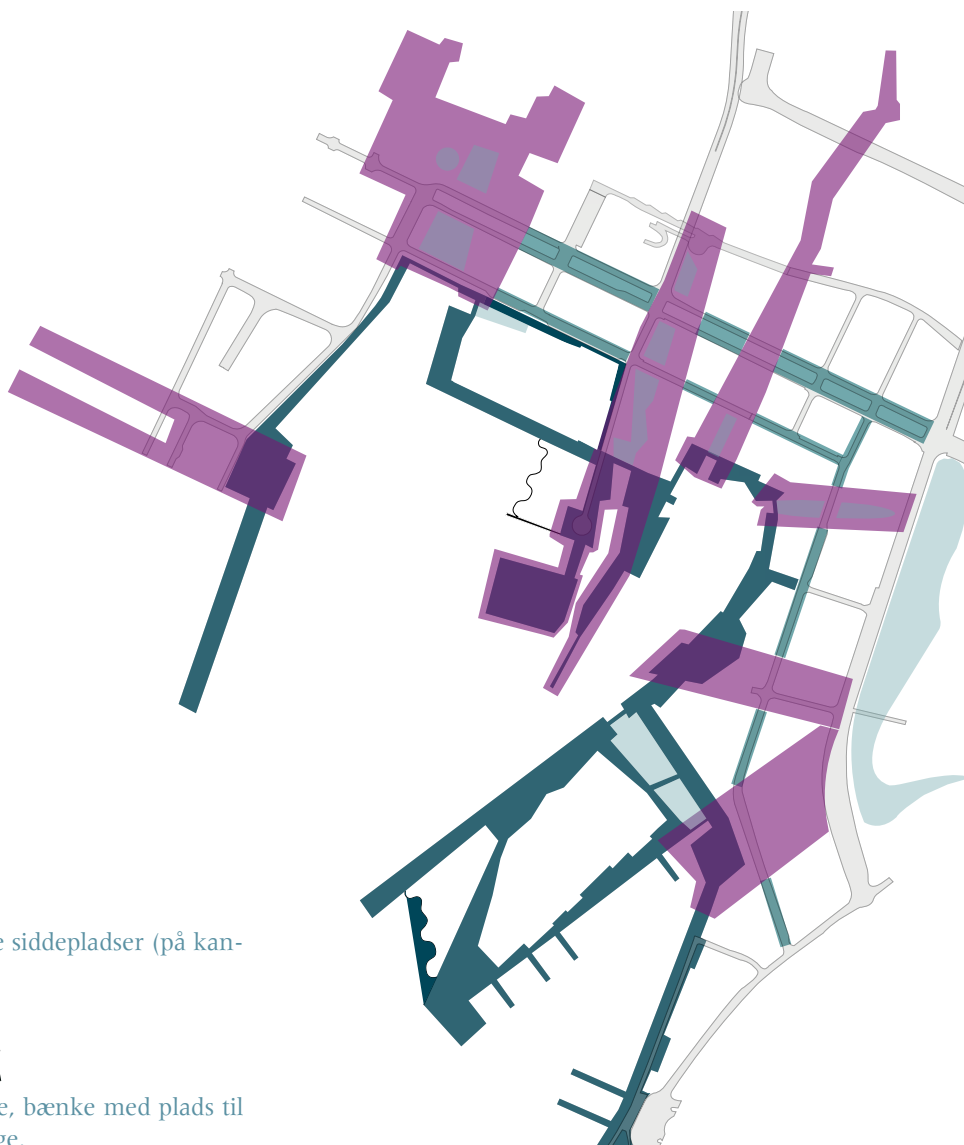

> AFGRÆNSNING AF BJØRVIKA

OVERSIGT BYRUMSMØBLER OG UTSTYR

		BJØRVIKA STANDARD	VARIABEL	'OSLO STANDARD'
BENKER OG SITTEMULIGHEDER		●	○	
BELYSNINGS MASTER		●	○	
SYKKELSTATIVER		●	○	
PULLERT		●		
BROER:	REKKVERK BILBROER	●		
	TRAFIK REKKVERK	●		
	FOTGJENGERBROER		●	
AVFALLSBEHOLDERE		●		
SKILT:	MAST TRAFIKKSKILT	●		
	GATENAVNSSKILT	●		
	INFORMATIONSSKILT	●		
TREOMRAMMING & TREGRUBERIST		●		
KOMMERSIELLE MØBLER:	CAFÉ MØBLER	●	○	
	KOMMERSIELLE INNHEGNINGER	●	○	
	BLOMSTERURNER	●	○	
STORE MØBLER:	LESKUR			●
	BYSYKKEL			●
	AVIS KIOSK			●
	OFFENTLIGE TOALETTER			●
TEKNISKE ANLEGG (EL-SKAP, TELEFONSKAP MM.)		●		
NEDSTIGNINGSTÅRN		●		
PARKERINGSAUTOMATER				●
SLUKRIST & KUMLOKK			○	●
INTERAGERENDE BYROMSMØBLER			●	

BENKER OG SITTEMULIGHEDER

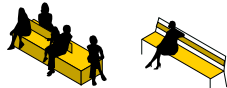

XS

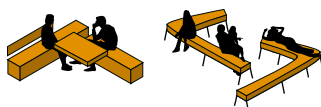
Enkeltsiddepladser og sekundære siddepladser (på kanter, pullerter og mure)

S

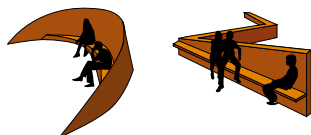
Basis udvalg: Traditionelle bænke, bænke med plads til flere og mulighed for at sidde/ligge.

M

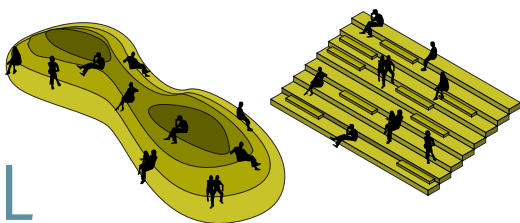
Kombination af basis udvalg: Sociale siddepladser, grupperinger af bænke, siddepladser med bord.

L

Rumlige elementer, læ for vinden, skabe grænser.

XL

Landkabsintegrerede, topografiske element. Siddepladser for mange ved specielle events og for rekreation.

S / L / XL Allmenningene

Store skulpturelle siddemøbler, og almindelige bænke, så alle aldersgrupper får gode siddemuligheder

S / M / L / XL Havnepromenade

Topografiske siddeelementer langs kajkant. Siddeelementer i læ, sociale siddearrangementer og traditionelle bænke med godt udsyn.

XS / S Gater

Traditionelle bænke og mulighed for siddepladser i bygningskant på trappetrin mm

BENKER OG SITTEMULIGHETER

GENERELLE KVALITETSKRAV

Benker og andre sittemøbler som plasseres i Bjørvika skal være av god kvalitet både med tanke på materialbruk, funksjonalitet og estetisk uttrykk. Møblene i seg selv skal gi mulighet til variert bruk og opphold.

UNIVERSEL UTFORMING

Benker og andre sittemøbler skal være komfortable i varme og kulde, for unge og gamle, og de skal være tilgjengelige for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Plasseringen skal gi mulighet for deltakelse og varierte opplevelser for alle. Avstanden mellom sittemøbler skal være kort, slik at de som er dårlig til bens med hyppige mellomrom kan finne et tilbud om hvile. Selve møblene skal utformes med gode ergonomiske egenskaper.

XSMALL

Sittemuligheter kan oppstå i mange situasjoner der funksjonen i utgangspunktet er en annen. For eksempel tas ofte trapper, murer og kanter i bruk til opphold. Disse sitteplassene utformes ikke først og fremst med hensyn til sittekomfort eller universell utforming. De oppstår gjerne spontant når et anlegg tas i bruk, og ikke nødvendigvis under planleggingen. Enkelt-sitteplasser er også et sekundært tilbud hvor det gis mulighet for alternativt opphold, enten for seg selv eller samlet i grupper.

SMALL 01

Benker som gir mulighet for variert bruk, som sitte eller ligge, utgjør basis i møbleringsprogrammet for Bjørvika. Det skal velges én standard benk for bydelen som ivaretar de kvaliteter som er ønsket i forhold til høy kvalitet i materialer, funksjonalitet og design, og det skal tas hensyn til stor variasjon i plassering og bruksområder. Dette medfører at det velges en benk som har en relativt diskret design tilpasset et moderne miljø.

SMALL 02

Basisbenken skal utgjøre stammen i møbleringen. Den skal fungere i ulike sammenhenger både med og uten rygg. Bildene til høyre er ment som gode eksempler på benker av høy kvalitet, men det endelige valget av type benk er ikke tatt. Det skal velges én benk som standard, og denne skal kunne utgjøre grunnstammen i et større, helhetlig møbleringsprogram, slik at Bjørvika får en familie av sittemøbler (se punkt "Medium"). En serie av spesialdesignede møbler kan være aktuelt.

BENKER OG SITTEMULIGHETER

MEDIUM 01

Ulike sittemøbler plassert sammen for å utgjøre en gruppe er et eksempel på en medium sitteløsning. Her benyttes benker fra basisutvalget ("Small") og suppleres med andre elementer som er en del av samme designfamilien. Bildet til høyre viser et eksempel på en familie som består av ulike elementer som kan settes sammen på forskjellige måter og derved imøtekomme ulike funksjonskrav i varierte situasjoner. Det skapes en helhet og en gjenkjennelighet i byrom som ellers vil variere i form og innhold ved at elementer går igjen på denne måten.

MEDIUM 02

Basismøblene i designfamilien kan også være utgangspunkt for sittemøbler av mer stedstilpasset karakter. Man kan for eksempel tenke seg en benk som innbyr til variert opphold og mange sosiale møtepunkter, og at denne benken har slektskap med basisutvalget.

LARGE

Noen sitteelementer kan fravike basisutvalget og utgjøre en spesiell form eller oppfylle en spesiell funksjon på et bestemt sted. Disse benkene eller sittemulighetene kan enten være spesialdesign eller det kan være standardprodukter.

XLARGE

På enkelte steder er det naturlig å bruke den generelle utformingen av byrommene som sitte- og oppholdsplass. I allmenningene er det nedfelt et konsept for møblering som går på å bruke belegningen som et plastisk element som utgjør såvel gulv som sitteelementer. Havnepromenaden har også naturlige sitteplasser integrert i kaikanter og amfitrapper ned mot sjøen.

BELYSNING

Det er utarbeidet et eget temahefte for belysning i Bjørvika som er fulgt opp med en detaljert tilbudsbeskrivelse for en rammeavtale for leveranse av belysningsutstyr til offentlige byrom og gater. Til sammen gir dette et totalt bilde for belysning med tanke på lyskvaliteter, funksjonskrav, utforming og valg av armatur og stolper. Temaheftet for byromsmøbler og utstyr tar derfor kun for seg belysningsmaster for å videreføre materialbruk og form til andre byromselementer, slik at det blir en helhet og sammenheng i byrommene i Bjørvika.

ALLMENNINGENE

I allmenningene skal belysningen plasseres på høye master av stål. Mastene som skal brukes har ulike former; de skal opptre som rette, skrå eller rette med en knekk i toppen. Armaturene skal festes asymmetrisk og ut fra en scenografisk belysningstanke. Både materialvalg, plassering og form understøtter allmenningenes frie form i forhold til gatene. Det skal tilstrebes at mastene i allmenningene skal ha et 'råere' visuelt uttrykk enn i gatene.

HAVNEPROMENADEN

Lysmastene på havnepromenaden skal være av stål med overflate tilsvarende som i allmenningene. Dette skaper en visuell forbindelse til allmenningene, og gir sonene der allmenningene og havnepromenaden overlapper hverandre en bedre sammenheng. Mastene på havnepromenaden skal imidlertid være lavere og armaturene plasseres på en mer tradisjonell måte. Dette er for å understreke det liniære og gjennomgående forløpet til Havnepromenaden.

GATER

Det karakteristiske ved gatenes form er det rasjonelle og gjennomgående, og det bør derfor velges en bearbeidet, industriell kvalitet på mastene. Dette skiller gatene fra allmenningene og havnepromenaden, og framhever byrommenes hierarkiske struktur der gatene er underordnet allmenningene. Masteplasseringen i gatene er med på å underbygge det strenge og formale som er typisk for en bygate.

PULLERT OG SYKKELSTATIV

PULLERT - STANDARD FOR BJØRVIKA

Det velges én pullert som skal brukes gjennomgående for hele Bjørvika. Den skal ha en form som virker transparent i den retning, hvor den ikke er ment som et stengsel. Formen skal forøvrig være enkel og diskret for å tiltrekke seg minst mulig oppmerksomhet. Alle pullerter skal være av stål, men stålqualiteten og overflaten skal være tilpasset det byrom der den plasseres; - en 'rå' overflate i allmenningene og en bearbeidet kvalitet i gatemiljøet

SYKKELPULLERT - STANDARD FOR BJØRVIKA

Det velges én sykkelpullert som utgjør en basis for sykkelstativer i Bjørvika. Denne sykkelpullerten skal ha direkte slektskap med pullerten (som bildene til høyre illustrerer). Sykkelpullerten har samme kvalitet som pullerten ved at den er lite synlig i bybildet når den ikke er i bruk. Alle sykkelpullerter skal være av stål, men stålqualiteten og overflaten skal være tilpasset det byrom der den plasseres, etter tilsvarende system som for pullerter.

SYKKELSTATIV - STANDARD ELEMENT

Det kan være behov for et sykkelstativ av en mer tradisjonell type. Det skal velges ett stativ som standard for hele Bjørvika. Dette betyr at dersom det skal plasseres et sykkelstativ, uansett hvem som har ansvar for å sette det opp, vil det være samme stativ som går igjen gjennom hele bydelen. På den måten unngår man at det blir variasjon fra kvartal til kvartal, og helheten ivaretas. Bysykler er behandlet under deltema "Store møbler/ små bygninger" side 43.

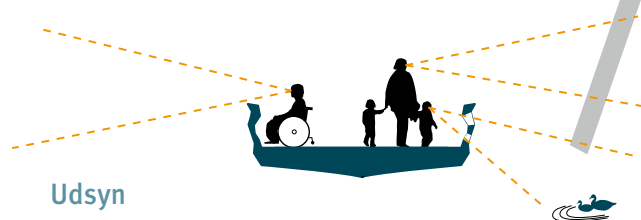

SYKKELSTATIV - INTEGRERT I UTFORMINGEN

I allmenningene og på havnepromenaden er det større spillerom for integrerte løsninger og spesialdesign der funksjonskrav (som for eksempel sykkelparkering) kan løses på en friere måte enn i gatene. En spesiell løsning kan enten gjentas som motiv på flere steder langs havnepromenaden og i flere allmenninger, eller det kan være et skreddersydd element som er tilpasset en spesiell situasjon på et bestemt sted, og som bidrar til å gi for eksempel en allmenning en særlig karakter.

Kvaliteter ved broer:

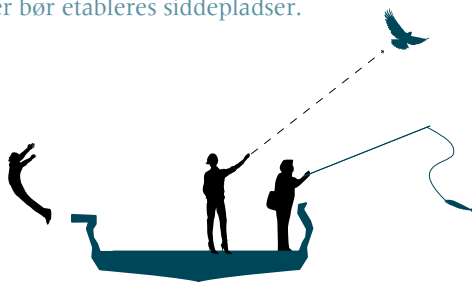
Udsyn

Gode udsigtsmuligheder fra både fotgjenger- og bilbroer. Alle brugere bør have mulighed for at nyde udsigten - børn, voksne, rullestolsbrugere mfl.

Ophold

Rekkverk på både bilbroer og fotgjengerbroer skal give mulighed for at læne, stå, hvile. På nogle fodgjengerbroer bør etableres siddepladser.

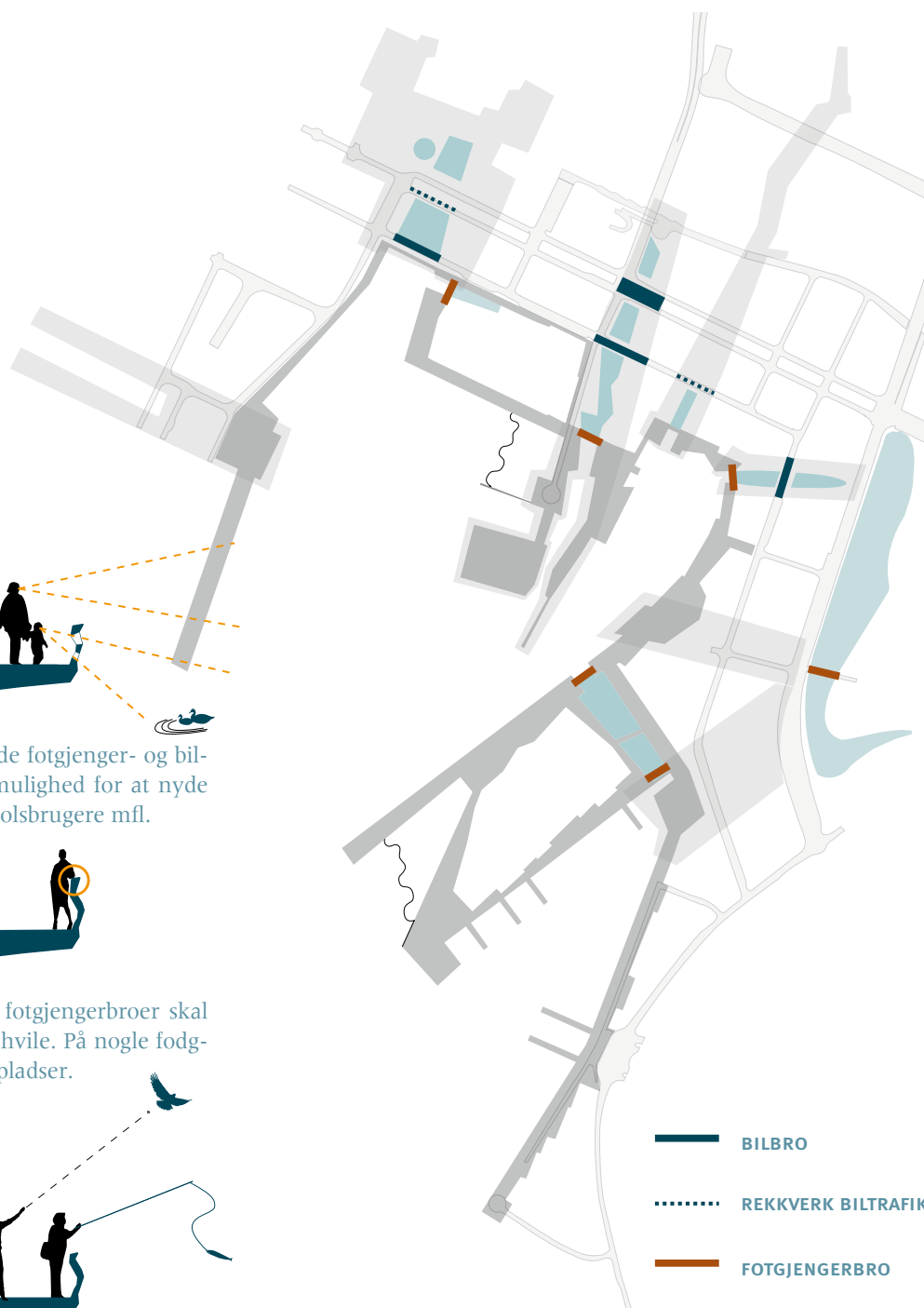
Aktiviteter

Broerne - især fotgjengerbroerne - skal ses som mulige opholdssteder, hvor man kan lave diverse aktiviteter.

Universell utforming

Broernes konstruktion, utforming og materialer skal sikre, at broerne er tilgængelige og farbare for alle brugere.

BROER I BJØRVIKA

Der er både gangbroer og bilbroer i Bjørvika. Bilbroerne skal opfylde sikkerheds krav til biltrafik, men det bør tilstræbes, at broernes design indgår som en del af gaderummene og tilpasses det øvrige byrumsutstyr i Bjørvika. Fotgjengerbroer behandles på følgende side.

BILBROER OG REKKVERK

BILBROER I BJØRVIKA

Alle bilbroer i bydelen har stor fotgjengertrafikk. Man ønsker derfor at bilbroene skal framstå som godt utformete arkitektoniske elementer med rekkverksdimensjoner tilpasset bymiljø. Det er allikvel et absolutt krav om at trafikk-sikkerheten skal ivaretas og at dimensjonering gjøres i forhold til dette. Utformingene skal ha høy estetisk kvalitet i forhold til menneskelig skala og fart. Broene skal betraktes som en del av byrommene, og designen tilpasses deretter. De foreskjellige bilbroene i Bjørvika skal ha designmæssige fellestrekk. Rekkverkene skal være like for alle bilbroer.

Utformning av stolper i brorekkverket kan være inspirert av pullerten som velges for Bjørvika. Designet på stolpene formes av tilsvarende elementer som pullerten, slik at også rekkverket blir en del av en helhetlig designfamilie. Rekkverket skal på samme måte som pullertene oppleves som transparent når man ser på tvers av stengselet slik at utsynet og visuel kontakt med sjøen ivaretas.

Brede fotgjengerarealer på begge sider av alle bilbroer tilsier at kvaliteter for fotgjengere er viktig for utformingen av brorekkverket. Gangarealene på broene sees på som en forlengelse av byrommene broene spenner mellom. Rekkverket kan derfor ha en håndlist som er god å hvile seg mot, og en letthet i utformingen som er tilpasset menneskelig skala.

TRAFIKKREKKVERK

Der det av trafiksikkerhetsmessige grunner er behov for rekkverk som avgrensing mellom fotgjengere og biler, benyttes et rekkverk som har slektskap med rekkverk på bilbroer. Dette bør ha samme overflatebehandling som gatemøbleringen ellers i Bjørvika.

FOTGJENGERBROER I BJØRVIKA

Fotgjengertbroene skal oppfylle alle gjeldende sikkerhetskrav. Utformingen skal i motsetning til bilbroene være spesielle og identitetsskapende, og hver bro betraktes som et element med sitt spesielle særpreg. Rekkverket og selve broen skal utformes som en helhet. Broene med rekkverk skal bidra til å gi det byrom de inngår i en karakter.

Inspirasjonsbilde av fotgjengerbro fra Java, Amsterdam ›

Inspirasjonsbilde av fotgjengerbro fra Århus, Danmark ›

Inspirasjonsbilde av fotgjengerbro fra Borneo, Amsterdam ›

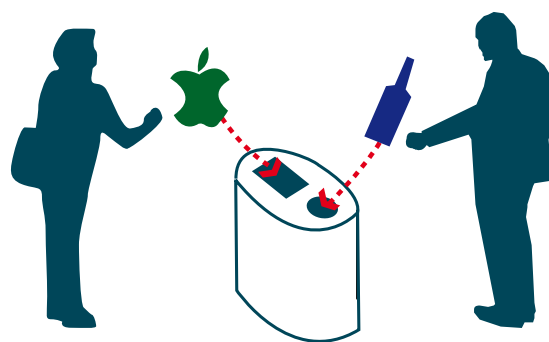

AVFALLSBEHOLDERE

Det skal velges én type avfallsbeholder som er felles for hele Bjørvika. Gjenkjennelighet fra byrom til byrom gjør elementet synlig til tross for at avfallsbeholderen skal være diskret og veltilpasset. Designet og materialbruken skal vise et slektskap til andre møbleringselementer som benyttes i Bjørvika. Avfallsbeholderene skal ha innkast fra siden slik at de er beskyttet for nedbør, fugler og innsyn.

KILDESORTERING

Avfallsbeholderene som velges for Bjørvika skal kunne brukes til kildesortering. Det er forventet at Oslo kommune får et system for dette. Beholderene må derfor ha minimum to innkast og en indre skillevegg. Det er ikke ønskelig med flere beholdere for ulikt avfall plassert ved siden av hverandre.

GRILLBEHOLDER

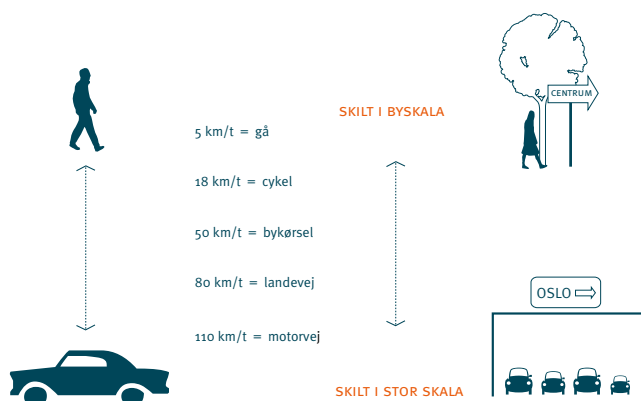
Det skal velges én type beholder for mottak av brukte engangsgriller/ kull i Bjørvika. Beholderen skal være brannsikker og funksjonell, og form, størrelse og materialitet skal harmonere med annet byromsutstyr i Bjørvika. Grillbeholderene skal plasseres synlig, men diskret i byrommene der man ser behov for det.

RETURSTASJONER

Omfanget og behovet for returstasjoner i Bjørvika er usikkert per tid, og må vurderes underveis i planprosessen. Returstasjonene skal være like gjennom bydelen, og de skal ha en form, størrelse og materialitet som harmonerer med annet byromsutstyr i Bjørvika. Plasseringen av returstasjoner må skje som en del av planleggingen for de enkelte byrom slik at de relativt store elementene blir best mulig innpasset i bildet.

TRAFIKKSKILT OG GATENAVNSKILT

SKILTING OG SKALA

Det er vesentlig at gatene i Bjørvika betraktes som bygater der myke trafikkanter har prioritet. Flere tiltak kan iverksettes for å gjøre bilistene oppmerksomme på dette. Redusert tillatt hastighet, smalere tverrprofil, bruk av gatetrær og belysning kan være tydelige signaler. Reduksjon av skala ved kortere avstand mellom trær, lavere lysmaster og utstrakt bruk av gatemøblering forteller bilførere at de beveger seg i bymiljø med myke trafikkanter. Trafikkskilt underordnes den bymessige skala ved at størrelsene minimeres.

TRAFIKKSKILT

Det er en ambisjon for trafikkskiltingen i Bjørvika at den er tilpasset bygater. Statens vegvesen bør utfordre kjente løsninger for skiltbruk og gjøre Bjørvika til et prøveprosjekt for trafikkskilting i by. Skiltgalger, høye master og enorme formater på skiltene hører landeveier og motorveier til. Lav fart og kort avstand mellom kjørebane og masteplassering stiller reduserte krav til skriftstørrelser og dermed skiltformater. Bildet til venstre er et eksempel på en ikke ønsket løsning.

STOLPER/ MASTER

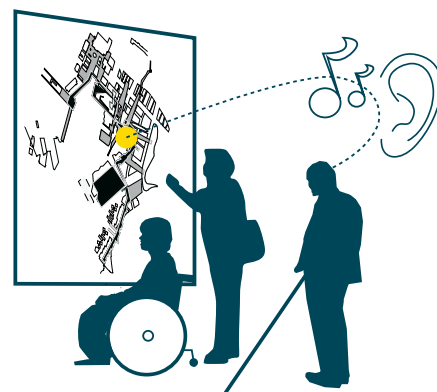
Trafikkskilt skal monteres på stolper/ master av tilsvarende kvalitet som lysmastene med tanke på materialbruk, dimensjoner og fargevalg. Dette gir skiltbruken en bymessig karakter og gatene får et helhetlig preg. Der det passer skal lysmaster benyttes for montering av skilter og signalanlegg slik at det totale antall stolper/ master blir minimert.

GATENAVNSKILT

Det benyttes for tiden flere ulike typer av gatenavnskilt i Oslo, og det pågår en debatt rundt hvilket skilt som skal utgjøre standard. For Bjørvika ønskes et moderne preg også på gatenavnskilt og det anbefales derfor ikke å følge den gamle standard for Oslo, som har nostalgisk uttrykk. Bjørvika skal ha en enhetlig bruk av gatenavnskilt.

UNIVERSELL UTFORMING

Bjørvika skal være framtidsrettet når det gjelder skilting som også er tilpasset mennesker med nedsatt funksjonsevne. Skilter for spesielle grupper skal primært integreres i øvrig skilting. Viktige skilter skal være tilgjengelige for alle.

TAKTILE/ INTERAKTIVE SKILT

Skilt som har blindeskrift eller er utstyrt med teknologi som gjør at man kan kommunisere interaktivt, imøtekommer behov hos blinde. Tilstrekkelig størrelse på skrift og illustrasjoner kan dekke behovet til svaksynte. Høyde på skiltet og mulig adkomst til leseavstand på skilt, er viktig for rullestolbrukere. Andre brukergrupper kan ha andre tilpasningsbehov. Disse forhold skal hensyntas. Disse forhold kan tas opp i et pilotprosjekt hvor aktuelle brukergrupper blir involvert.

DESIGNPROFIL - ET EGET SKILTPROGRAM FOR BJØRVIKA

Bjørvika skal ha en helhetlig profil på skiltbruk. Behovet og omfanget av skilt er uoverskuelig per tid, men generelt kan man si at skiltene vil være av mange forskjellige karakterer og innhold. For å ivareta en helhet og samtidig imøtekomme store variasjoner kan det være hensiktsmessig å utvikle en egen designprofil for Bjørvika.

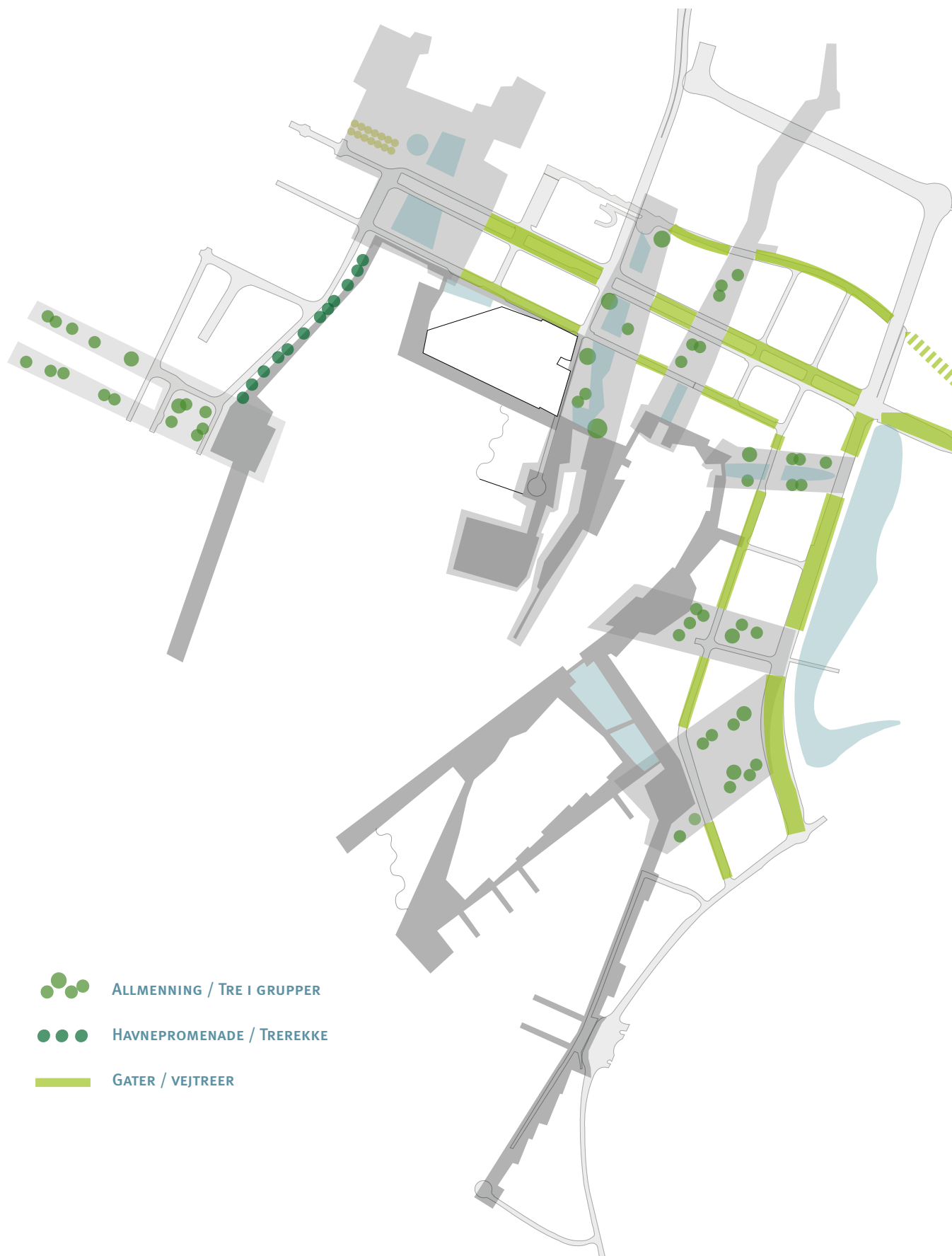

DESIGN- OG MATERIALMESSIG SAMMENHENG

Skiltene bør ha en design- og materialmessig sammenheng med øvrig møbleringselementer i Bjørvika. Det vil være behov for mange typer skilt, og skiltprogrammet må derfor bli en variasjon over et tema. Skiltene skal være lette å få øye på i bybildet, men de skal ikke dominere. Universell utforming blir en viktig utfordring i utviklingen av skiltprogrammet.

TREOMRAMMING OG TREGRUBERIST

TREOMRAMMING OG TREGRUBERIST

TREOMRAMMING

I gatene omrammes trærne av en stålkant og/eller en kant av granittstein. Kanten avgrenser et kvadratisk, gruslagt felt rundt treet mot belegningen rundt. Dette prinsippet gir god fleksibilitet i forhold til setningsfaren i Bjørvika og har ingen begrensning i forhold til treet's størrelse. Grusfeltet må bestå av stabile grusmasser som legges ut med en lavere høyde enn stålkanten slik at grusen holdes på plass.

TREGRUBERIST

I allmenningene og på havnepromenaden vil trær i stor grad inngå som deler av større plantefelt. Der et tre skal plantes i en utsparring i belegget brukes tregruberister, som integreres i byromsutformingene.

CAFÉMØBLER

Forholdene ligger godt til rette for utstrakt utendørs cafévirksomhet i Bjørvika. Det vil være ønskelig å legge til rette for uteservering i allmenningene, på havnepromenaden og i de største gatene. De ulike byrommene vil betinge ulik møblering av uteservering på bakgrunn av tilgjengelig areal, type virksomhet og omgivelser. Eksempelvis vil en kafebar i Nyland Allé ha andre krav til møblering enn en ute-restaurant i Stasjonsallmenningen. Det handler om komfort i forhold til lengde på oppholdet og hvilket tilbud virksomheten legger opp til.

Private initiativ og ønske om markedsføring vil skape en stor variasjon på cafemøblene i Bjørvika. Dette er ønskelig for at bydelen skal få et mangfold, men det skal stilles krav om kvaliteter ved møbleringen i det enkelte tilfelle. Møblene skal være hele og rene, de skal være veltilpasset i forhold til sine omgivelser med tanke på fargevalg og materialbruk, og de skal være uten reklame.

BLOMSTERURNER

De offentlige arealene i Bjørvika skal ikke møbleres med blomsterurner. Unntaket blir større plantevolum integrert i en helhetlig utforming av byrommene. På privat grunn og i forbindelse med kommersiell virksomhet på leiet grunn bør også omfanget av blomsterurner holdes på et minimum. Dersom det tas private initiativ i forhold til dette, skal det stilles krav om at blomsterurnene er veltilpasset i forhold til sine omgivelser med tanke på fargevalg og materialbruk.

MARKISER/ PARASOLLER OG INNHEGNINGER

Ved møblering av uteserveringer bør det stilles krav til hva slags bruk av markiser/ parasoller og innhegninger som benyttes. For markiser/ parasoller bør fargebruk og form harmonere med omgivelsene og særlig den fasaden de forholder seg til. Uttrykket bør være dempet og nøytralt. Avgrensning av virksomheter bør primært vises ved markering i belegget, sekundært ved innhegninger. I de tilfeller innhegninger benyttes bør de være transparente og veltilpasset sine omgivelser og øvrig møblering. Reklame bør ikke være fremtredende på disse elementene.

STORE MØBLER / SMÅ BYGNINGER

LESKUR

Leskurene som anbefales for Bjørvika er de samme som etterhvert brukes de fleste steder i Oslo. Dette sørger for god gjenkjennelighet for kollektivreisende og gir en sammenheng mellom Bjørvika og Oslo forøvrig. Leskurene har en lett og transparent arkitektur som gjør at de uproblematisk kan plasseres i de aller fleste omgivelser uten at de dominerer eller forstyrrer bybildet. Den valgte type leskur er per tid reklamefinansiert og designet eies av JCDecaux. Avtaleordningen for Oslo kommune gjelder også i Bjørvika.

BYSYKKEL

Det skal plasseres bysykler i Bjørvika som i Oslo forøvrig. Stativene for bysykler skal plasseres velintegrert i byrommene slik at de ikke dominerer eller skaper barrierer. Driften av bysykler er i dag basert på en avtale om reklamefinansiering med ClearChannel. Avtaleordningen for Oslo kommune gjelder også i Bjørvika.

AVISKIOSK

Der det oppstår behov for aviskiosker skal den nye paviljonpregete kiosken som er tatt i bruk ellers i Oslo sentrum benyttes. Denne har en rund form som gjør den retningsløs og dermed enkel å plassere i ulike situasjoner. Bruken av glass gjør den åpen og transparent og den vil i liten grad påvirke omgivelsene den plasseres i. Ved å ta i bruk dette designet også i Bjørvika får man et enhetlig preg på en type arkitektur som ikke skal framheves i bybildet. Plan- og bygningsetaten eier designet på kiosken. Avtaleordning må etableres for bruk i Bjørvika.

OFFENTLIG TOALET

Bjørvika skal utstyres med de nye offentlige toalettene som er tatt i bruk i Oslo sentrum. Toalettbyggene har en kvadratisk, enkel grunnform og yttervegger av glass, og framstår med diskret og enkel arkitektur av høy kvalitet som ikke vil konkurrere med omgivelsene. De offentlige toalettene er universelt utformet og har automatisk og kontinuerlig renhold. I dag finansieres disse offentlige toalettene av JCDecaux sine reklameinntekter fra leskur og er i seg selv uten reklame. Avtaleordningen for Oslo kommune gjelder også i Bjørvika.

INTEGRERT I BYGNINGER

I første omgang skal alle tekniske anlegg forsøkes integrert i bygninger slik at færrest mulig elementer opptar plass og virker forstyrrende inn i bybildet. Imidlertid er en del elementer av en karakter som krever at de er tilgjengelig for publikum, og disse må plasseres velintegrert i byrommene.

PARKERINGSAUTOMATER

Omfanget av parkeringsautomater er ikke kjent og behovet kan variere over tid. Det skal tilstrebes én type automater som går igjen i hele bydelen. Denne skal ha et nøytralt design som passer i ulike omgivelser. Farge- og materialvalg skal harmonere med øvrig byromsmøbler og utstyr.

TELEFONKIOSKER

Behovet for telefonkiosker er usikkert i våre dager da mobiltelefonen tar over. Temaheftet tar ikke stilling til hvor vidt det skal plasseres telefonkiosker, eller ikke. Dersom det er et behov når byggeprosessen er i gang, skal det brukes samme type telefonautomat som er kjent i Oslo forøvrig.

EL-SKAP

I første omgang skal denne funksjonen ivaretas integrert i bygg. Omfang og krav til frittstående el-skap er ukjent, men det skal tilstrebes en mest mulig enhetlig utforming og materialbruk i disse, tilpasset øvrig byromsmøbler og utstyr. Plasseringen skal være diskret og velintegrert i byrommet.

NEDSTIGNINGSTÅRN/ KUMLOKK

Der det må være adgang til undergrunnen fra offentlige arealer på gateplan, skal dette fortrinnsvis løses ved bruk av kumlokk som dekker nedstigningen. Kun unntaksvis skal det brukes nedstigningstårn, og da bare hvis disse ikke er til visuell sjenanse i byrommet. Nedstigningstårn skal være av én type for hele Bjørvika. Form, størrelse og materialvalg skal være tilpasset bymessige omgivelser og øvrig byromsmøbler og utstyr.

KUMLOKK, SLUKRIST OG OVERVANNSRIST

KUMLOKK

Det skal i Bjørvika, som i Oslo forøvrig, brukes kumlokk av typen som bildet til høyre viser. Lokket har motiv av St. Hallvard, og er utviklet i forbindelse med hovedstadsaksjonen. For optimal tilpasning i belegget av granitt, benyttes omramminger som er tilpasset det runde lokket.

Omfanget av andre lokk og deksler vil vise seg underveis i prosjekteringen av Bjørvika. Generelt skal alle lokk og deksler være av støpjern tilsvarende kumlokkene.

SLUKRIST

Slukristen som brukes i gatene i Bjørvika skal være like, og av samme type som brukes ellers i Oslo. Ristene skal være av støpjern og de skal legges på tvers av kjøreretning i sykkelfelt.

OVERVANNSRIST

I allmenningene og på havnepromenaden kan overvannet og slukene behandles som en del av selve byromsutformingen. Overvannshåndteringen kan løses på mange ulike måter og slukene kan være spesialdesignet som integrerte detaljer i plassgulvene. Materialbruk og form skal harmonere med andre byromsmøbler og utstyr, og det skal være veltilpasset det aktuelle byrommet.

INSPIRASJON TIL INTERAGERENDE BYROMSMØBLER

Det er ønskelig at Bjørvika får innslag av elementer som innbyr til lek, opphold og rekreasjon utover det nødvendige byromsutstyret. Utforming av denne type elementer ligger i skjæringspunktet mot kunst (se Temahefte Kunst)

< Gummilandskap

<< Dumphusker ved Potsdamer Platz, Berlin.

< Klatreskulptur

<< Robust benk/lyselement med varierende bruk, San Francisco.

< Skulpturelt lekeelement fra Sapporo, Japan

<< Lekeskulptur, Pilestredet Park, Oslo

< Skulpturelt lekeelement fra Rappongi, Japan

<< Klatrenett fra stranden i Barcelona

INSPIRASJON TIL INTERAGERENDE BYROMSMØBLER

Denne type elementer kan utgjøre fokuspunkter og skape møtesteder, og vil være en måte og integrere lek og et variert oppholdstilbud i byromsutforming. Elementene er unike og tilpasset sine omgivelser.

Skulpturelt element for
variert bruk til lek og
opphold, BO-01, Malmø >

Vannfontener i plassdekke,
Schouwburgplein,
Rotterdam >

Vann som element er både
blikkfang og innbyr til lek,
Barcelona >>

Glassmontere til en utstilling,
Aker Brygge, Oslo >

Lekeskulptur av stål,
Wahlen Park, Zürich >>

Skulpturelt element til lek
og opphold >

Skulpturelt element til lek
og opphold på strandet i
Barcelona >>

INDKØB

PROSEDYRER OG SAKSBEHANDLING

Innkjøp av gatemøbler og utstyr til offentlige områder er regulert av "Forskrift om offentlige anskaffelser". De må derfor legges opp til en planprosess som imøtekommer både dette og kravene til et "helhetlig grep" i Bjørvika. Følgende arbeidsprosess bør derfor følges:

1. Utarbeide kravspesifikasjon for gatemøbler og utstyr, basert på premissene i temaheftet.

2. Utarbeide tilbudsgrunnlag basert på kravspesifikasjonen, som grunnlag for en rammeavtale for påfølgende 4 år (maks tidsperiode iht off innkjøpsregler). Det må legges opp til at Rammeavtalen kan forlenges (opsjoner) der dette er spesielt viktig for helhetsgrepet (ved for eksempel utvidelse av en allmenning). Rammeavtalen bør omfatte alle møbleringselementer som er gjennomgående i flere entrepriser, også til riksveier (iht avtale med SVRØ). På denne måten oppnås et hierarki og et helhetlig grep. Kun utstyr som er spesialtilpasset utbyggingsområdene bør inngå i de enkelte entrepriser.

3. Prekvalifisering og innhenting av tilbud.

4. Evaluering av innkommende tilbud, med hovedvekt på estetikk, drift og økonomi. Det etableres 3 evalueringsgrupper, hvor Oslo kommune inviteres til å delta i "estetikk- og driftsgruppen". Det totalt sett beste tilbudet blir valgt.

Hensikten med dette opplegget er å sikre et helhetlig grep i Bjørvika, (basert på premissene i temaheftet), samtidig som off. innkjøpsregler overholdes.

DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Temaheftet har ikke som intensjon og utgjøre en funksjonsbeskrivelse med hensyn til drift og vedlikehold av byromsmøbler og utstyr. Formålet med kapitlet er å gi noen føringer for hvordan man med fokus på drift og vedlikehold kan sikre høy kvalitet i byrommene i Bjørvika slik at byens innbyggere og besøkende får et godt inntrykk og en positiv helhetsopplevelse ved å oppholde seg i den nye bydelen. For at byrommene skal ha tilfredsstillende estetisk og opplevelsesmessig standard, er det en forutsetning at kvaliteten og hyppigheten på drift og vedlikehold er høy.

Byromsmøbler og utstyr skal være av høy kvalitet. I dette begrepet ligger blant annet krav om god design, funksjonalitet, og lang levetid. Dette betyr at materialkvaliteten og konstruksjonene skal være av beste kvalitet. På kort sikt betyr dette høye innkjøpskostnader, men på sikt gir det reduserte kostnader til drift og vedlikehold.

For å sikre at byrommene fremstår attraktive for bruk og opphold, er det viktig at møbler og utstyr har høy kvalitet også over tid. Drift og vedlikehold må gjennomføres systematisk og hyppig, og det må være et minimum at byromsmøbler og utstyr er hele, rene og fyller sin funksjon. Dette betyr for eksempel at en benk bør ha alle trespiler inntakt og den skal være ren og innbydende og sette seg ned på.

Byromsmøbler og utstyr skal ha en utforming og funksjonalitet som inviterer til tilsiktet bruk. Dette skal ivaretas i en utvelgelsesprosess av byromsmøbler og utstyr. Eksempelvis skal benker ikke kunne skates på da det korter inn levetiden og søler til benken.

Drift omfatter blant annet renhold, renovasjon og taggefjerning. Vedlikehold omfatter reparasjoner og utskifting av ødelagte byromsmøbler, utstyr og installasjoner. Det er kostnadseffektivt at reparasjoner og utskiftninger gjøres med en gang noe går i stykker, slik at forfallet ikke fortsetter. Byromsmøbler og utstyr skal også være enkle og praktiske og drifte og vedlikeholde. Det skal i utvelgelsesprosessen tas hensyn til dette og at utstyret kan repareres eller har utskiftbare deler.

Utplassering av byromsmøbler og utstyr må være gjennomtenkt i forhold til drift og vedlikehold. De som drifter og vedlikeholder må ha akseptabel tilgjengelighet og møbler og utstyr må ikke stå i veien for andre drift og vedlikeholdsoperasjoner som brøyting, strøing og feiing.

Alle offentlige områder i Bjørvika har stor eksponering mot publikum. Allmenningene og Havnepromenaden har høyest prioritet og det vil være i disse områdene at mennesker vi oppholde seg mest. Intensiteten på vedlikeholdet må avspeile dette.

Det henvises forøvrig til Hovedstadsaksjonens designhåndbok for Drift og vedlikehold (Samferdselsetaten, udatert).

INSPIRASJONSBILDENE I RAPPORTEN ER TATT AV:

Gehl architects

Bjørbekk & Lindheim AS

SLA A/S

Sporveien, Oslo

Samferdselsetaten, Oslo kommune

www.ef-reinmuth.de

www.vestre.com

www.escofet.com

www.iguzzini.com

www.veksøe.com

www.ghform.dk

www.santacole.com

Bjørsvika Infrastruktur A/S

